

Broj: 02-05-8020-7.1/11
Sarajevo, 24.03.2011. godine

Na osnovu čl. 22. i 24. stav 4. Zakona o Vladi Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj: 24/03 – Prečišćeni tekst), Vlada Kantona Sarajevo, na **10.** sjednici održanoj **24.03.2011.** godine, donijela je sljedeći

ZAKLJUČAK

1. Prihvata se Izvještaj o implementaciji Odluke o proširenom obimu prava za korištenje ortopedskih pomagala, lijekova, medicinsko-sanitetskih sprava i materijala za RVI sa područja Kantona Sarajevo za 2010. godinu.
2. Predlaže se Skupštini Kantona Sarajevo da, u skladu sa Poslovníkom Skupštine Kantona Sarajevo, usvoji izvještaj iz tačke 1. ovog Zaključka.

P R E M I J E R

Fikret Musić

Dostaviti:

1. Predsjedavajuća Skupštine Kantona Sarajevo
2. Skupština Kantona Sarajevo
3. Premijer Kantona Sarajevo
4. Ministarstvo zdravstva
5. Evidencija
6. A r h i v a

web: <http://vlada.ks.gov.ba>
e-mail: premijer@ks.gov.ba;
Tel: + 387 (0) 33 562-068, 562-070
Fax: + 387 (0) 33 562-211
Sarajevo, Reisa Džemaludina Čauševića 1

IZVJEŠTAJ

o implementaciji Odluke o proširenom obimu prava za korištenje ortopedskih pomagala, lijekova, medicinsko-sanitetskih sprava i materijala za RVI sa područja Kantona Sarajevo u 2010. godini

Obrađivač: Ministarstvo zdravstva

web: <http://vlada.ks.gov.ba>
e-mail: ssv@ssv.ks.gov.ba
Tel: + 387 (0) 33 562-068, 562-070
Fax: + 387 (0) 33 562-211
Sarajevo, Reisa Džemaludina Čauševića 1

I Z V J E Š T A J

o implementaciji Odluke o proširenom obimu prava za korištenje ortopedskih pomagala, lijekova, medicinsko-sanitetskih sprava i materijala za RVI sa područja Kantona Sarajevo u 2010. godini

I - UVOD

Ministarstvo zdravstva Kantona Sarajevo svakodnevno dobiva i rješava pojedinačne zahtjeve ratnih vojnih invalida, kao i zahtjeve upućene od strane Udruženja ratnih vojnih invalida radi rješavanja njihovih potreba a na osnovu medicinskih indikacija te nalaza nadležne zdravstvene ustanove.

Ovjera recepata i obrazaca za nabavku ortopedskih pomagala i medicinsko – sanitetskog materijala u 2010. godini u Kantonu Sarajevo provodi se saglasno članu 7. Zakona o dopunskim pravima boraca-branitelja Bosne i Hercegovine (»Službene novine Kantona Sarajevo« br. 2/02 i 28/03), te odredbama Odluke o proširenom obimu prava za korištenje ortopedskih pomagala, lijekova, medicinsko-sanitetskih sprava i materijala za ratne vojne invalide sa područja Kantona Sarajevo (»Službene novine Kantona Sarajevo«, br: 13/04 i 11/06), kojom je utvrđen prošireni obim prava na zdravstveno osiguranja RVI.

Potrebe ratnih vojnih invalida ostvaruju se putem posebnog obrasca za te nemjene RVIO-04 na kojima ljekar specijalista – ordinarijus nakon pregleda a u skladu sa potrebama preporučuje pomagalo ili medicinsko - sanitetski materijal. Takvi obrasci prvo podliježu ovjeri u opštinskim poslovnica Zavoda zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo na iznos koji je regulisan Uredbom o obimu prava osiguranih lica na korištenje ortopedskih i drugih pomagala, endoproteza, stomatološko – protetske pomoći i stomatološko – protetskih nadomjestaka (“Službene novine Kantona Sarajevo”, br. 38/07 i 29/08), a koji se odnosi na sve osiguranike Kantona Sarajevo, s tim da se za populaciju RVI u Ministarstvu zdravstva Kantona Sarajevo ovjerava pomenuti obrazac na iznos koji je regulisan proširenim obimom zdravstvenog osiguranja.

Pomenutom Odlukom o proširenom obimu prava za korištenje ortopedskih pomagala, lijekova, medicinsko-sanitetskih sprava i materijala za ratne vojne invalide sa područja Kantona Sarajevo ratni vojni invalidi sa područja Kantona Sarajevo imaju prava na :

- Ortopedska pomagala,
- Lijekove,
- Medicinsko – sanitetski materijal.

Zavod zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo u finansijskom planu prihoda i rashoda obaveznog zdravstvenog osiguranja u 2010. godini nije imao posebno planirana sredstva za kategoriju ratnih vojnih invalida.

Na području Kantona Sarajevo registrovano je ukupno 10.500 ratnih vojnih invalida od toga oko 1000 amputiraca, te 76 ratnih vojnih invalida – paraplegičara.

U Budžetu Kantona Sarajevo za 2010. godinu na poziciji Ministarstva zdravstva Kantona Sarajevo planirana su sredstva u iznosu od 1.800.000,00 KM za ove namjene.

II-IMPLEMENTACIJA ODLUKE

1. - Ortopedska pomagala

Ratni vojni invalidi na osnovu medicinskih indikacija, po preporuci ljekara specijaliste – ordinarijusa, a na osnovu nalaza nadležne zdravstvene ustanove uz popunjeni obrazac zahtjeva ostvaruju prava na slijedeća ortopedska pomagala :

- **Naočale (okvir i korekciona stakla),**
- **Očne proteze,**
- **Aparat za pojačanje sluha,**
- **Parcijalna i totalna zubna proteza,**
- **Mider sa metalnim i plastičnim pojačanjem za deformacije kičme,**
- **Zaštitne naočale i štap za slijepa lica,**
- **Endotrahealna kanila idr.**

Kroz prošireni obim prava ratni vojni invalidi – amputirci, za čiju nabavku sredstva obezbjeđuje i Ministarstvo zdravstva Kantona Sarajevo, ostvaruju prava i u nabavci slijedećih pomagala:

- **Proteze za gornje ekstremitete (šaka, podlakatna, egzartikulacija lakta, nadlakatna, egzartikulacija ramenog zgloba),**
- **Proteze za donje ekstremitete (djelimična amputacija stopala, proteza stopala, podkoljena, egzartikulacija koljenog zgloba, nadkoljena, i egzartikulacija zgloba kuka, ortopedske cipele uz protezu),**
- **Endoproteze (proteza za kuk, proteza za koljeno ili rame, endoproteza lakta),**
- **Aparati za gornje ekstremitete (ortoza za šaku sa mehaničkom funkcijom, radijalis aparat od plastične mase i dvodjelna ortoza za ruku sa mehanizmom fleksije i ekstenzije),**
- **Pomagala (navlake za bataljak, silikonske čarape, podlakatne i podpazušne štace, hodalice) isl.**

Ratni vojni invalidi – paraplegičari ostvaruju pravo na sljedeća pomagala :

- **Invalidska kolica na mehanički pogon, te rezervni dijelovi (gume vanjske i unutrašnje, kočnice i felge),**
- **Antidekubitalni zračni gumeni jastuk,**
- **Antidekubitalni zračni gumeni madrac,**
- **Sanitarna pomagala (kolica za kupanje, kran za kupanje, lift za kupanje),**

1.a) Realizacija zahtjeva - ortopedska pomagala :

U toku 2010.godine Ministarstvo zdravstva Kantona Sarajevo je zaprimilo, obradilo i odobrilo 2141 zahtjev, najčešće u vidu pojedinačnih potreba (zaprimljeni zahtjev obuhvata primjerice: protezu, ort.cipele uz protezu, navlake za bataljak, štake, i sl., kao i potpunih potreba u medicinsko-sanitetskim spravama i materijalu za RVI – paraplegičare).

Rad sa strankama obavlja se kontinuirano kroz ovjeru recepata, prijem i obradu zahtjeva za ortopedska pomagala, zahtjeva za jednomjesečne i tromjesečne potrebe medicinsko – sanitetskog materijala, formiranje evidencije i baze podataka, kontrolu i provjeru ovjerenih recepata, obrazaca te faktura pristiglih na naplatu, a koji se odnose na rad ove službe.

Zahtjevi budu protokolisani, obrađeni i izdati u roku 48 sati.

Redni broj	POMAGALA I MEDICINSKO – SANITETSKI MATERIJAL	BROJ ODOBRENIH ZAHTJEVA
1.	Zahtjevi RVI za ortopedska pomagala	1 512 zahtjeva
2.	Dva zahtjeva Udruženja RVI-paraplegičara za provođenje postupka Javne nabavke za 71 člana udruženja za nabavku invalidskih kolica i antidekubitalnih zračnih jastuka	141 zahtjeva (za 71 člana udruženja)
3.	Tromjesečne potrebe za RVI – paraplegičare	308 zahtjeva
4.	Jednomjesečne potrebe za RVI	180 zahtjeva
	UKUPNO:	2 141

U toku 2010.godine zaprimljeno je ukupno 2141 zahtjev, od toga za nabavku ortopedskih pomagala zaprimljeno je i relizirano 1512 zahtjeva, za RVI-paraplegičare članove Udruženja RVI-paraplegičara, putem postupka Javne nabavke zaprimljeno u dva navrata po 71 zahtjev. Shodno odredbama Zakona o javnoj nabavci Ministarstvo zdravstva je u dva navrata raspisalo Javni poziv za nabavku invalidskih kolica i antidekubitalnih zračnih gumenih jastuka, na taj način članovi udruženja ostvarili su 141 zahtjev.

U mjesecu maju 2009.godine zaprimljen je zahtjev Udruženja ratnih vojnih invalida – paraplegičara sa područja Kantona Sarajevo za nabavkom putem postupka Javne nabavke invalidskih kolica za 71 RVI – paraplegičara člana udruženja, i to 68 invalidskih kolica na mehanički pogon i 3 komada elektromotornih kolica, a što je u skladu sa Odlukom o proširenom obimu prava za korištenje ortopedskih pomagala, lijekova, medicinsko-sanitetskih sprava i materijala za ratne vojne invalide sa područja Kantona Sarajevo, i obezbjeđenje se vrši na 48 mjeseci. Naime, isti je poništen jer nije osiguravao stvarnu konkurenciju i postupak je ponovljen koncem Oktobra 2009.godine kada je postupak zadovoljio odredbe Zakona o javnoj nabavci, izuzev LOT-3, koji je okončan Konkurentskim postupkom u Decembru 2009.godine. Ugovor je potpisan te su sredstva za obezbjeđenje invalidskih kolica RVI-paraplegičara u iznosu od 278.510,00KM za okončanje ovog postupka bila obezbjeđena i uplaćena u Januaru 2010.godine iz sredstava Budžeta Kantona Sarajevo za 2010.godine.

U Septembru 2010.godine zaprimljen je zahtjev Udruženja ratnih vojnih invalida – paraplegičara sa područja Kantona Sarajevo za nabavku putem postupka Javne nabavke antidekubitalnih zračnih gumenih jastuka za invalidska kolica za 70 RVI – paraplegičara člana udruženja, što je u skladu sa Odlukom o proširenom obimu prava za korištenje ortopedskih pomagala, lijekova, medicinsko-sanitetskih sprava i materijala za ratne vojne invalide sa područja Kantona Sarajevo, obezbjeđenje se vrši na 36 mjeseci. Ustanovljene su potrebe za svakog RVI-paraplegičara ponaosob, uzete su mjere i raspisan Javni poziv. Nakon provedenog postupka Javne nabavke Ministarstvo zdravstva Kantona Sarajevo potpisalo je Ugovor sa najuspješnijim ponuđačem firmom „KS Reha“. Vrijednost ugovora bila je 55.692,00KM.

Ostali zahtjevi se odnose na medicinsko sanitetski materijal koji se ostvaruju u vidu jednomjesečnih odnosno tromjesečnih potreba.

Tabelarni prikaz ortopedskih pomagala koja su realizirana u 2010.

Br.	VRSTA ORTOPEDSKOG POMAGALA	BROJ IZDATIH ZAHTJEVA
1.	Naočale (okviri i stakla)	652
2.	Ortopedske cipele uz protezu	277
3.	Silikonski lajner	104
4.	Podkoljena proteza	73
5.	Nadkoljena proteza	24
6.	Proteza stopala	14
7.	Slušni aparat	23
8.	Mider platneni sa metalnim pojačanjem	2
9.	Štake	19
10.	Navlake za bataljak	237
11.	Silikonske čarape	23
12.	Ostalo (podlakatna proteza, rezervni dijelovi za invalidska kolica, silikonske čarape, zubna proteza, očna proteza, kran za kupanje, i dr.)	64
13.	UKUPNO :	1512

Prema vrsti ortopedskih pomagala koji su realizirani u protekloj 2010.godini najveći broj realiziranih zahtjeva odnosi se na naočale, ortopedske cipele uz protezu, silikonski lajner, navlake za bataljak isl.

2. – Medicinsko sanitetske sprave i materijali

Ratni vojni invalidi – paraplegičari u toku 2010.godine ostvarili su pravo na program inkontinencije i medicinsko – sanitetski materijal, prema medicinskim indikacijama a po preporuci ljekara specijaliste :

- Pelene,
- Stalni Foley kateter
- Jednokratni kateter,
- Kесе za urin sa ispustom,
- Urin vrećice uz nogu,
- Urinar sa trakom ili samoljepljivi,
- Gel ze kateteriziranje,
- Nesterilne rukavice,
- Sterilne gaze,
- Zavoji,

- Flasteri,
- Sredstva za dezinfekciju,
- Podloge za bolesnike.

2.a) Realizacija medicinsko – sanitetskih sprava i materijala

U toku 2010. godine ukupno je zaprimljeno i realizirano 488 zahtjeva za izdavanje medicinsko – sanitetskih sprava i materijala za ratne vojne invalide. Potrebe u medicinsko sanitetskim spravama i materijalima odnosi se na potpune potrebe-program za inkontinenciju za 76 ratnih vojnih invalida – paraplegičara, od kojih je njih 71 člana Udruženja ratnih vojnih invalida paraplegičara sa područja Kantona Sarajevo, i to u vidu tromjesečnih potreba ili u vidu jednomjesečnih potreba ,kako slijedi:

Tabelarni prikaz zahtjeva za medicinsko sanitetski materijal i sprave

Redni broj	POMAGALA I MEDICINSKO - SANITETSKI MATERIJAL	BROJ ODOBRENIH ZAHTJEVA
1.	Tromjesečne potrebe za RVI – paraplegičare	308 zahtjeva
2.	Jednomjesečne potrebe za RVI	180 zahtjeva
	UKUPNO :	488 zahtjeva

U cilju skraćanja procedure, obezbjeđenje i ovjere potreba za ratne vojne invalide – paraplegičare članove Udruženja vrši se u vidu tromjesečnih potreba, dok je 20-ak ratnih vojnih invalida u 2010. godini prema medicinskim indikacijama, a nakon pregleda ljekara specijaliste, vrši nabavku medicinsko – sanitetskih sprava i materijala jedanput mjesečno.

3. - Lijekovi

Odlukom o proširenom obimu prava za korištenje ortopedskih pomagala, lijekova, medicinsko-sanitetskih sprava i materijala za ratne vojne invalide sa područja Kantona Sarajevo saglasno članu 6. (»Službene novine Kantona Sarajevo«, br: 13/04,11/06), ratni vojni invalidi oslobadaju se participacije za lijekove propisane Odlukom o listi lijekova koji se propisuju i izdaju na teret sredstava Zavoda zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo, kao i način njihovog propisivanja i izdavanja (»Službene novine Kantona Sarajevo«, br:9/09 i 26/09).

Spomenuta lista lijekova sadrži 429 različitih oblika, jačine i pakovanja lijekova za liječenje različitih oboljenja i ta lista dostupna je kategoriji ratnih vojnih invalida, a u skladu je sa obaveznim i proširenim vidom zdravstvenog osiguranja.

Putem proširenog obima prava definisanog u Odluci primjenom tzv. crvenog RVI recepta ova rizična skupina oslobođena je plaćanja bilo kakve participacije odnosno ličnog

učešća u cijeni lijeka, a razliku cijene do punog iznosa (iznos do 75%, 50% i 25%), snosi Ministarstvo zdravstva Kantona Sarajevo.

Razlika do punog iznosa cijene fakturisana je Ministarstvu zdravstva Kantona Sarajevo od strane Zavoda zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo kroz tromjesečne uplate, u četiri navrata u kalendarskoj 2010. godini, što je u skladu sa Sporazumom o plaćanju između Zavoda zdravstvenog osiguranja i Ministarstva zdravstva Kantona Sarajevo.

Finansijske obaveze proistekle iz ovog Sporazuma vezano za član:6. pomenute Odluke tj. participacije za lijekove sa Liste lijekova za 2010.godinu iznosi 459.915,33KM.

Osim toga vršena je i ovjera recepata kategoriji RVI-paraplegičara za specifične lijekove (član 9. Odluke o proširenom obimu prava za korištenje ortopedskih pomagala, lijekova, medicinsko-sanitetskih sprava i materijala za ratne vojne invalide sa područja Kantona Sarajevo), prema medicinskim indikacijama a po preporuci ljekara specijaliste i to:

- Lioresal tbl.,
- Ditropan tbl.,
- Viagra tbl.,
- Antibiotici prema antibiogramu, bez obzira o kojem se antibiotiku radi.

Ovjeru recepata vrši se kontinuirano za specifične lijekove za RVI-paraplegičare, prema medicinskim indikacijama i preporuci ljekara specijaliste(tretiranje urinarnih infekcija, inkontinencije, primjene miorelaksansa te erektilne disfunkcije isl.)

4. - Pregled troškova

Ministarstvo zdravstva Kantona Sarajevo za implementaciju Odluke o proširenom obimu prava za korištenje ortopedskih pomagala, lijekova, medicinsko-sanitetskih sprava i materijala za ratne vojne invalide sa područja Kantona Sarajevo u 2010.godini raspolagalo je sa 1.800.000,00KM, od čega je utrošeno 1.718.524,15KM.

Tabelarni prikaz utrošenih sredstava za ortopedska pomagala i medicinsko – sanitetski materijal :

Br.	MEDICINSKA POMAGALA I PREPARATI	IZNOS
1.	Ortopedska pomagala i medicinsko – sanitetski materijal	931.406,82KM
2.	Uplata po osnovu okončanja postupka Javne nabavke za invalidska kolica za RVI-paraplegičare	278.510,00KM
3.	Uplata nakon okončanog postupka Javne nabavke za antidekubitalne zračne jastuke	55.692,00KM
4.	Lijekovi	452.915,33KM
	UKUPNO :	1.718.524,15KM

Tokom 2010.godine na ime nabavke ortopedskih pomagala i medicinsko – sanitetskih sprava i materijala, Ministarstvo zdravstva Kantona Sarajevo utrošilo je sredstva u iznosu od 931.406,82KM prema fakturama različitih ortopedskih kuća.

Stim u vezi Ministarstvo zdravstva Kantona Sarajevo u toku 2010.godine saradivalo je sa ortopedskim kućama koje su ujedno i najveći snabdjevači ortopedskih pomagala i medicinsko- sanitetskog materijala i to : “KS Reha”, “Ortosar” d.o.o., “Bauerfeind” d.o.o., “Otto Bock” d.o.o., “Neretva” d.d. Sarajevo, “Ortopedia Internacional” d.o.o., “Klinički centar Univerziteta u Sarajevu”, “Foto – optik Sarajevo” d.o.o., “Widex – slušni aparati” d.o.o., “Sarafon” d.o.o.,Fox.trade d.o.o.,Durak-optika d.o.o.,Baroš optika d.o.o. idr.

Dio finansijskih obaveza proisteklih iz postupka Javne nabavke invalidskih kolica za članove Udruženja RVI-paraplegičara predviđenih za 2009.godinu, prebačen je za januar 2010.godine. Na ime izmirenja obaveza proisteklih iz postupka Javne nabavke invalidskih kolica za RVI-paraplegičare utrošeno je 278.510,00KM.

U skladu sa Odlukom o proširenom obimu prava, u Septembru 2010. zaprimljen je zahtjev Udruženja ratnih vojnih invalida–paraplegičara sa područja Kantona Sarajevo za nabavku putem postupka Javne nabavke antidekubitalnih zračnih gumenih jastuka za invalidska kolica za 70 RVI – paraplegičara člana udruženja. Vrijednost potpisanog ugovora bila je 55.692,00KM.

Finansijske obaveze proistekle iz člana 6.pomenute Odluke a koje se odnose na participaciju za lijekove sa Liste lijekova za 2010.godinu iznosi 459.915,33KM.

Tabelarni prikaz obaveza koje je Ministarstvo zdravstva Kantona Sarajevo izmirilo prema Zavodu zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo na ime participacije za lijekove sa Liste lijekova na dan 31.12.2010. godine :

Br.	LIJEKOVI u toku 2010.	IZNOS
1.	LIJEKOVI za period Januar – Mart	112.287,33KM
2.	LIJEKOVI za period April – Juni	112.097,11KM
3.	LIJEKOVI za period Juli – Septembar	110.640,85KM
4.	LIJEKOVI za period Januar – Mart 2010. godine	117.890,04KM
5.	UKUPNO	452.915,33KM

Sredstva se uplaćuju kvartalno, što je u skladu sa Sporazumom o plaćanju između Zavoda zdravstvenog osiguranja i Ministarstva zdravstva Kantona Sarajevo.

III - AKTIVNOSTI PODUZETE NA UNAPREĐENJU ZDRAVSTVENE ZAŠTITE RATNIH VOJNIH INVALIDA U TOKU 2010.godine

Od zacrtanih i planiranih aktivnosti za 2010. godinu na unapređenju zdravstvene zaštite ratnih vojnih invalida provedene su sljedeće aktivnosti:

1. Kontinuirano upoznavanje ratnih vojnih invalida i ljekara sa proširenim obimom prava definisanim Odlukom kao Izmjenama i dopunama iste;

1. Na planu unapređenju mentalnog zdravlja ove rizične skupine implementacijom Akcionog plana Programa praćenja, prevencije i liječenja demobilisanih branilaca kao i članova njihovih porodica oboljelih od Posttraumatskog stresnog poremećaja sa područja Kantona Sarajevo u prošloj 2010.godini provedene su sljedeće aktivnosti:
 - Svi ljekari obiteljske medicine sa područja Kantona Sarajevo prošli su program edukacije i treninga o samom poremećaju kroz dva jednodnevna edukativna seminara.
 - Edukacija demobilisanih boraca o samom poremećaju kroz seminare i brošure izrađene za tu namjenu.
 - U toku je Evaluacija podataka o oboljelim demobilisanim borcima koji su liječeni u ambulantnim uslovima, te formirana Lista statističkih podataka JU Zavoda za javno zdravstvo Kantona Sarajevo. Naime , osmišljen je Evidencioni List koji ispunjavaju ljekari u Centrima za mentalno zdravlje Dom zdravlja Kantona Sarajevo, i to nakon što su utvrđeni jedinstveni standardi u dijagnosticiranju ovog poremećaja. Evidencioni list sadrži osnovne podatke o pacijentu, te tegobama i njih ispunjavaju ljekari – neuropsihijatri. Tom evaluacijom postojaće Evidenciona Lista statističkih podataka oboljelih demobilisanih boraca od PTSP-a sa područja Kantona Sarajevo, koji zahtjevaju stalni nadzor i na ambulantnom su liječenju.
 - Upućen je apel relevantnim Federalnim i Kantonalnim institucijama po pitanju oduzimanja vozačkih dozvola demobilisanim borcima oboljelim od PTSP-a, iniciranu od strane Federalnog zavoda za PIO/MIO. Naime, sredinom prošle godine jedan broj demobilisanih boraca (među kojima je bilo i ratnih vojnih invalida) oboljelih od PTSP, a koji posjeduju vozačku dozvolu izdatu od MUP-a KS , bili su pozvani pismenim putem na vanredni ljekarski pregled, poslije kojeg im je oduzeta vozačka dozvola po osnovu obolijevanja od PTSP.
Ovaj Stručni tim, u čijem sastavu su i četiri neuropsihijatra, smatra da je ovakva praksa stručno neopravdana, nelegalna i u suprotnosti sa odredbama Zakona o zaštiti osoba sa duševnim smetnjama.
Prema svim relevantnim stručnim stavovima preko 95% adekvatno tretiranih bolesnika sa PTSP-em u stanju je bez ikakvih problema da upravlja motornim vozilima, te procenat od maksimalno 5% takvih osoba koje mogu biti problematične za **bezbjednost u saobraćaju nisu dovoljan razlog da se pokrene jedna takva masovna akcija i to na visoko rizičnoj populaciji**. Po našim saznanjima aktivnosti na postupku daljeg oduzimanja trenutno je obustavljena.

IV - ZAKLJUČNA RAZMATRANJA I PRIJEDLOG MJERA I AKTIVNOSTI NA UNAPREĐENJU ZDRAVSTVENE ZAŠTITE RATNIH VOJNIH INVALIDA KANTONA SARAJEVO

Na osnovu Odluke o proširenom obimu prava za korištenje ortopedskih pomagala, lijekova, medicinsko-sanitetskih sprava i materijala za ratne vojne invalide sa područja Kantona Sarajevo («Službene novine Kantona Sarajevo» broj 13/04), u Ministarstvu zdravstva Kantona Sarajevo svakodnevno ostvaruju svoja prava veliki broj ratnih vojnih invalida sa područja Kantona Sarajevo, a na osnovu medicinskih indikacija, odnosno nalaza nadležne zdravstvene ustanove sa popunjenim obrascem zahtjeva te uz medicinsku dokumentaciju, uz ostalu dokumentaciju koju dostavljaju Ministarstvu zdravstva Kantona Sarajevo na obradu.

Cijeneći posebne potrebe ove rizične skupine, Ministarstvo zdravstva Kantona Sarajevo je intenzivno radilo na rješavanju svih pristiglih zahtjeva i obezbjeđenju svih potreba kako bi se unaprijedilo zdravlje ove populacije i vršila prevencija bolesti.

Ministarstvo zdravstva Kantona Sarajevo je u potpunosti riješilo sve pristigle zahtjeve ratnih vojnih invalida sa područja Kantona Sarajevo u najkraćem vremenskom intervalu na zadovoljstvo ove rizične grupe.

Na osnovu svega navedenog može se zaključiti da je zdravstvena zaštita ratnih vojnih invalida sa područja Kantona Sarajevo kvalitetna, te da sa istom dinamikom treba nastaviti i u narednom periodu.

S ciljem da se još više poboljša zdravstvena zaštita RVI i ratnih vojnih invalida-paraplegičara, Ministarstvo zdravstva predlaže da se nastavi sa slijedećim aktivnostima:

1. Upoznavanje populacije RVI i paraplegičara sa obimom prava utvrđenih Odlukom o proširenom obimu prava.

2. Informisanje ljekara o Izmjenama i dopunama Odluke o proširenom obimu prava za korištenje ortopedskih pomagala, lijekova, medicinsko-sanitetskih sprava i materijala za ratne vojne invalide sa područja Kantona Sarajevo (“Službene novine Kantona Sarajevo”, br: 13/04, 11/06), s tim u vezi pojačati kontrolu propisivanja lijekova.

3. Usaglasiti i odrediti jedinstvene cijene ortopedskih pomagala, oslobađanje ortopedskih pomagala od PDV-a (Očna proteza, endoproteza kuka, slušni aparat, protetika i sl.).

4. U narednom periodu potrebno je provesti aktivnosti na usklađivanju spomenute Uredbe ortopedskih pomagala kao i Odluke o proširenom obimu prava sa osnovnim paketom *Lista ortopedskih i drugih pomagala koji se mogu propisivati u okviru obaveznog zdravstvenog osiguranja* („Službene novine Federacije BiH“ broj: 21/09)od 1.4.2009.godine, usvojenom na Federalnom nivou.

5. Prema Akcionom planu Programa praćenja, prevencije i liječenja liječenja demobilisanih branilaca i članova njihovih porodica od posljedica posttraumatskog stresnog poremećaja u Kantonu Sarajevo u narednoj 2011.godini multidisciplinarni Stručni tim planira provođenje Istraživanja o zastupljenosti simptoma i znaka posttraumatskog stresnog poremećaja u populaciji demobilisanih boraca. Postupak Istraživanja proveo bi se na uzorku od 500 ispitanika članova Udruženja boraca na Kantonu Sarajevo.

Osim toga u planu je formiranje Savjetovalište liječenje ove rizične skupine.

O B R A Z L O Ž E N J E

Na osnovu člana 7. Zakona o dopunskim pravima boraca-branitelja Bosne i Hercegovine («Službene novine Kantona Sarajevo» br: 2/02 i 28/03), a u vezi sa članom 33. Zakona o zdravstvenom osiguranju («Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine» br: 30/97 i 7/02), utvrđeno je pravo osiguranih lica na korištenje ortopedskih i drugih pomagala, stomatološko-protetske pomoći i pravo na korištenje lijekova.

Na osnovu Odluke o proširenom obimu prava za korištenje ortopedskih pomagala, lijekova, medicinsko-sanitetskih sprava i materijala za ratne vojne invalide sa područja Kantona Sarajevo («Službene novine Kantona Sarajevo» broj 13/04), u Ministarstvu zdravstva Kantona Sarajevo svakodnevno ostvaruju svoja prava veliki broj ratnih vojnih invalida sa područja Kantona Sarajevo, a na osnovu medicinskih indikacija, odnosno nalaza nadležne zdravstvene ustanove sa popunjenim obrascem zahtjeva te uz medicinsku dokumentaciju te ostalu dokumentaciju koju dostavlja Ministarstvu zdravstva Kantona Sarajevo na obradu.

U toku 2010. godine Ministarstvo zdravstva Kantona Sarajevo je iz Budžeta Kantona Sarajevo imalo planiranih je 1.800.000,00 KM za ove namjene, a utrošeno je 1.718.524,15 KM.

U Zavodu zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo ratni vojni invalidi ostvaruju pravo kao i drugi osiguranici tako da Zavod zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo u Finansijskom planu prihoda i rashoda obaveznog zdravstvenog osiguranja u 2010. godini nije imalo posebno planirana sredstva za ovu kategoriju.

Ministarstvo zdravstva Kantona Sarajevo kao i Zavod zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo je u potpunosti riješilo sve pristigle zahtjeve ratnih vojnih invalida sa područja Kantona Sarajevo u najkraćem vremenskom intervalu na zadovoljstvo ove rizične grupe.

Imajući u vidu navedeno potrebno je da Vlada kantona Sarajevo prihvati navedeni Izvještaj i da isti dostavi Skupštini Kantona Sarajevo na usvajanje.

IZVOD IZ ZAKONA O ZDRAVSTVENOM OSIGURANJU

Četvrtak, 25. decembra/prosinca 1997.

SLUŽBENE NOVINE FEDERACIJE BiH

Broj 30 - Strana 657

- liječenje zaraznih bolesti,
- liječenje akutnih, hroničnih bolesti u slučajevima i stanjima kada ugrožavaju život,
- zdravstvenu zaštitu djece do navršene 15 godine života,
- zdravstvenu zaštitu redovnih učenika i studenata,
- otkrivanje i liječenje endemske nefropatije,
- liječenje malignih oboljenja i inzulo ovisnog dijabetesa,
- zdravstvenu zaštitu u trudnoći i materinstvu,
- zdravstvenu zaštitu duševnih bolesti koji zbog prirode i stanja bolesti mogu da ugroze svoj život i život drugih lica, ili oštete materijalna dobra,
- zdravstvenu zaštitu oboljelih od progresivnih neuromišičnih oboljenja, paraplegije, kvadriplegije, cerebralne paralize i multipleks skleroze,
- provođenje obavezne imunizacije provi dječijih zaraznih oboljenja,
- liječenje povreda na radu i profesionalnih oboljenja,
- zdravstvenu zaštitu građana iznad 65 godina života, **pod uvjetom da po članu domaćinstva nemaju prihode veće od prosječne plaće na području Federacije, ostvarene u prethodnom mjesecu,**
- liječenje narkomanije,
- službu prikupljanja krvi.

Parlament Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Parlament Federacije), **će po osnovu stava 1. alineja 3. ovog člana, na prijedlog Vlade Federacije za svaku godinu odrediti "paket zdravstvenih prava"**.

Član 33.

Osigurana lica, pored prava iz člana 32. ovog zakona imaju pravo, u skladu a utvrđenom medicinskom indukcijom, na korištenje ortopedskih i drugih pomagala, stomatološko-protetsku pomoć i stomatološko-protetske nadomjestke, kao i pravo na korišćenje lijekova čije je stavljanje u promet odobrio ministar zdravstva, a nalaze se na listi lijekova koji se osiguranicima mogu propisati na teret sredstava kantonalnog zavoda osiguranja.

Obim prava iz stava 1. ovog člana utvrdit će se kantonalnim propisima.

Član 34.

Zdravstvena zaštita koja se ovim zakonom osigurava, provodi se kao:

- primarna,
- specijalističko-konsultativna i
- bolnička.

Član 35.

Pravo na zdravstvenu zaštitu obuhvaćeno obaveznom zdravstvenim osiguranjem podrazumijeva osiguranje zdravstvenog standarda pod jednakim uvjetima za osigurana lica u zadovoljavanju potreba u primarnoj, specijalističko-konsultativnoj i bolničkoj zdravstvenoj zaštiti s odgovarajućom medicinskom rehabilitacijom.

Obim prava obaveznog zdravstvenog osiguranja iz člana 32. ovog zakona, za svaku kalendarsku godinu utvrdit će **Parlament Federacije**.

Standarde i normative zdravstvene zaštite iz obaveznog zdravstvenog osiguranja i Pravilnik o načinu ostvarivanja prava iz obaveznog zdravstvenog osiguranja donosi ministar zdravstva.

Član 36.

Kod povreda na radu, ili oboljenja od profesionalne bolesti, osiguranicima se obavezno osigurava:

1. zdravstvena zaštita i sprovođenje mjera otkrivanja i sprečavanja povreda na radu i oboljenja od profesionalne bolesti,

2. odgovarajuća medicinska pomoć i pravo na ortopedska pomagala radi liječenja i medicinske rehabilitacije od posljedica povreda na radu i oboljenja od profesionalnih bolesti radi uspostavljanja radne sposobnosti,
3. naknada putnih troškova u vezi s korišćenjem zdravstvene zaštite i rehabilitacije prouzrokovane povredom na radu, odnosno oboljenjem od profesionalne bolesti,
4. naknada plaće za svo vrijeme trajanja bolovanja prouzrokovano povredom na radu, odnosno oboljenjem od profesionalne bolesti.

Član 37.

Zdravstvena zaštita iz člana 34. ovog zakona pruža se osiguranim licima u zdravstvenim ustanovama i kod privatnih zdravstvenih radnika s kojima je kantonalni zavod osiguranja zaključio ugovor o pružanju zdravstvene zaštite.

Član 38.

Ugovorima iz člana 37. utvrđuju se: vrsta, obim i kvalitet zdravstvenih usluga koje zdravstvena ustanova pruža osiguranim licima, naknade koje kantonalni zavod osiguranja plaća za pružanje ugovornih usluga, način obračunavanja i plaćanja usluga i druga uzajamna prava i obaveze ugovorača.

Osnovne, kriterije i mjerila za zaključivanje ugovora iz člana 37. ovog zakona odredit će se kantonalnim propisima.

Osnovama, kriterijima i mjerilima iz stava 2. ovog člana osigurava se zakonito i pravilno uspostavljanje ugovornih odnosa između kantonalnog zavoda osiguranja i zdravstvenih ustanova, utvrđuju elementi koje moraju sadržavati ti ugovori, uređuje način iskazivanja vrste, obima i kvaliteta zdravstvenih usluga, način utvrđivanja naknada, način kontrole, vrste, obima i kvaliteta izvršenih zdravstvenih usluga i drugo.

Član 39.

Ugovori zaključeni između kantonalnog zavoda osiguranja i zdravstvenih ustanova na njegovom području važe, u pogledu ugovornih naknada za zdravstvene usluge, a sve kantonalne zavode osiguranja čija osigurana lica koriste usluge tih zdravstvenih ustanova.

Član 40.

Zdravstvenim ustanovama sa kojima kantonalni zavod osiguranja nije zaključio ugovor o pružanju zdravstvene zaštite, mogu se na teret fonda kantonalnog zavoda osiguranja isplatiti samo troškovi medicinske pomoći pružene osiguranim licima u hitnim slučajevima i drugi troškovi u vezi sa pružanjem te pomoći.

Član 41.

Osigurano lice ima pravo na liječenje u inozemstvu pod uvjetima i na način utvrđen posebnim propisima ako je u pitanju oboljenje koje se ne može liječiti u Federaciji Bosne i Hercegovine, a u zemlji u koju se osigurano lice uplaćuje postoji mogućnost za uspješno liječenje tog oboljenja.

Osigurano lice ima pravo da koristi zdravstvenu zaštitu u inozemstvu za vrijeme rada odnosno boravka u inozemstvu pod uvjetima i na način utvrđen posebnim propisima.

Propise iz ovog člana donosi ministar zdravstva.

4. Novčane naknade i pomoći

a) Naknada plaće

Član 42.

Osiguranici iz člana 19. tač. 1. do 7. i tač. 16. i 17. ovog zakona imaju pravo na naknadu plaće za vrijeme privremene spriječenosti za rad (u daljem tekstu: naknada plaće), ako su:

IZVOĐ IZ ZAKONA O BORACIMA I BRANITELJIMA BORACA - BRANITELJA BOSNE I HERCEGOVINE

SLUŽBENE NOVINE KANTONA SARAJEVO

Broj 2 - Strana 46

Utorak, 29. januara 2002.

- "Medalja primjernog borca" kao i šehidske porodice - porodice poginulog borca - branitelja i porodice umrlog ratnog vojnog invalida nosioca tih priznanja."

Član 3.

Sa borcima - braniteljima, u smislu ovog zakona, izjednačeni su u pravima učesnici narodnooslobodilačkog antifašističkog rata 1941. - 1945. godine, čiji je status utvrđen rješenjem nadležnog organa.

Član 4.

O postupku za priznavanje statusa lica iz člana 1. ovog zakona, izuzev ratnih vojnih invalida i članova šehidske porodice - porodice poginulog borca - branitelja i porodice umrlog ratnog vojnog invalida, posebno uputstvo donosi ministar za boračka pitanja Kantona (u daljem tekstu: ministar za boračka pitanja).

II - PRAVA

Član 5.

Lica iz člana 1. ovog zakona imaju, prema načinu i obimu utvrđenim ovim zakonom, sljedeća prava:

1. Zdravstvena zaštita;
2. Banjsko i klimatsko liječenje (medicinska rehabilitacija);
3. Naknada putnih troškova za liječenje u inostranstvu;
4. Prava po osnovu preostale radne sposobnosti;
5. Prioritet u zapošljavanju;
6. Novčana pozajmica za otvaranje radnih mjesta;
7. Prvenstvo upisa u obrazovne ustanove i besplatno školovanje;
8. Stipendiranje;
9. Uklanjanje arhitektonsko-urbanističkih barijera za ulazak i korištenje stana u invalidskim kolicima;
10. Oslobođanje obaveze plaćanja naknade za pogodnost i naknade za uređenje građevinskog zemljišta;
11. Oslobođanje obaveze plaćanja naknade za dodijeljeno gradsko građevinsko zemljište;
12. Pravo na izgradnju stana;
13. Novčana pozajmica i dodjela sredstava za rješavanje stambenih potreba;
14. Dodjela sredstava za održivi povratak;
15. Pravo na stan u vlasništvu;
16. Besplatna i povlašćena vožnja;
17. Naknada troškova dženaze - sahrane;
18. Podizanje nišana - nadgrobnog spomenika;
19. Posebna prava.

1. Zdravstvena zaštita

Član 6.

Lica iz člana 1. ovog zakona, ukoliko ne mogu ostvariti status osiguranog lica po propisima iz oblasti zdravstva, ostvaruju to pravo po ovom zakonu.

U slučajevima iz prethodnog stava obaveznik uplate doprinosa za zdravstveno osiguranje je Ministarstvo za boračka pitanja Kantona (u daljem tekstu: Ministarstvo za boračka pitanja).

Član 7.

O proširenom obimu prava za ratne vojne invalide poseban propis donosi Skupština Kantona Sarajevo, do donošenja federalnog propisa iz ove oblasti.

Propisom iz prethodnog stava naročito se utvrđuju posebni programi koji obuhvataju finansiranje ortopedskih pomagala i njihovih opravki u punom iznosu, te obezbjeđenje potrebnih lijekova i sanitetskog materijala za ratne vojne invalide, kao i posebnog sanitetskog materijala za ratne vojne invalide - paraplegičare.

Član 8.

Ratni vojni invalidi, članovi šehidske porodice - porodice poginulog branitelja i umrlog ratnog vojnog invalida, kao i

članovi uže porodice ratnog vojnog invalida oslobađaju se od obaveze ličnog učešća osiguranih lica u troškovima korištenja zdravstvene zaštite i snošenju troškova liječenja na teritoriji Kantona.

2. Banjsko i klimatsko liječenje (medicinska rehabilitacija)

Član 9.

Lica iz člana 1. ovog zakona, pod uslovima propisanim ovim zakonom, imaju pravo na banjsko i klimatsko liječenje (medicinsku rehabilitaciju).

Član 10.

Banjsko i klimatsko liječenje, prema ovom zakonu, podrazumijeva liječenje koje je neophodno kao nastavak liječenja od zadobivene rane, povrede, ozljede ili bolesti koje su propisane kao indikacije za to liječenje, a koje se obavlja u specijalizovanim zdravstvenim ustanovama u kojima se u liječenju primjenjuje i prirodni faktor, drugim zdravstvenim ustanovama u kojima se liječenje obavlja pretežno prirodnim faktorom, kao i u ustanovama i privrednim društvima osnovanim za liječenje, odmor i rekreaciju u kojima se u liječenju primjenjuje prirodni faktor.

Član 11.

O potrebi za banjskim i klimatskim liječenjem, na osnovu zahtjeva lica iz člana 1. ovog zakona i upute ljekara specijaliste, odlučuje ljekarska komisija koju imenuje ministar za boračka pitanja.

Izuzetno od odredbe prethodnog stava, ratni vojni invalid - paraplegičar, zajedno sa pratiocem, ima pravo na banjsko i klimatsko liječenje jedanput godišnje u trajanju od 21 dan, bez obzira na medicinski nalaz.

Član 12.

Ministarstvo za boračka pitanja zaključuje ugovore o banjskom i klimatskom liječenju sa ustanovama i privrednim društvima iz člana 10. ovog zakona.

Ugovorima iz prethodnog stava naročito se utvrđuje obim i kvalitet zdravstvenih i drugih usluga koje te ustanove i privredna društva pružaju korisnicima, cijene tih usluga i druga međusobna prava i obaveze.

3. Naknada putnih troškova za liječenje u inostranstvu

Član 13.

Lica iz člana 1. ovog zakona imaju pravo na naknadu troškova prijevoza za odlazak na liječenje i povratak po završetku liječenja, kao i naknadu troškova smještaja do deset dana, kada to liječenje nije moguće obaviti u Bosni i Hercegovini.

Ukoliko je lice iz prethodnog stava korisnik prava na dodatak za njegu i pomoć od strane drugog lica, ima pravo iz prethodnog stava i za lice koje sa njim putuje u pratnji.

Član 14.

O nemogućnosti liječenja u Bosni i Hercegovini, potvrdu izdaje ljekarski konzilij Kliničkog centra Univerziteta u Sarajevu.

4. Prava po osnovu preostale radne sposobnosti

Član 15.

Nezaposleni ratni vojni invalid, koji je zadobio ranu, povredu, ozljedu ili bolest po osnovu koje mu je priznat status ratnog vojnog invalida, na osnovu preostale radne sposobnosti ima pravo na profesionalnu rehabilitaciju, uključujući i školovanje za obavljanje poslova za koje se traži viša stručna sprema od one koju vojni invalid ima, ako prema općem obrazovanju, godinama života, zdravstvenom stanju i drugim okolnostima ima uslove za uspješnu rehabilitaciju.

Član 16.

Profesionalnom rehabilitacijom obezbjeđuje se osposobljavanje za vršenje ranijeg ili drugog odgovarajućeg zanimanja.